

BİRLİKTE KONUŞALIM

Gençler İçin Nasıl Bir Kent?

25 EKİM 2024

PROGRAM RAPORU

Birlikte Konuşalım: Gençler için nasıl bir kent? Raporu

Raporun Yayın Tarihi: Kasım, 2024

Program Yürütücüleri

Boran Eroğul (FNF)
Büşra İnce (MBB)
Ekin Siyahhan (FNF)
Elif Menderes (FNF)
Ezgi Küçük Çalışkan (MBB)
İrem Kurtuluş (MBB)
Özge Sivrikaya (MBB)
Yiğit Göktuğ Torun (FNF)
Zeynep Erdem (FNF)

Konuşmacılar

Elif Menderes (FNF)
İtir Akdoğan (TESEV)
Özge Sivrikaya (MBB)

Moderatör

Çiğdem Üstün

Katkı Sağlayanlar

Ali Emre Soner
Büşra Yılmaz
Eda Topal
Gamze Aydın
Hatice Çetinlerden
İpek Nur Arısoy
Meltem Özden
Yunus Demiryürek

Bu rapor FNF, MBB ve İHA tarafından hazırlanmıştır.
Bütün yayın hakları partner kuruluşlara aittir.

İÇİNDEKİLER

Giriş	i
Etkinliğin İçeriği	1
Belediyelerin Gençlik Çalışmaları: Genel Çerçeveler ve Yasal Sınırlılıklar.....	3
Kim Bu Gençler ve Ne İstiyorlar?.....	5
Kent Dostu Genç.....	6
Tartışma ve Ana Eksenler	8
Tartışmaya Giriş.....	9
Ana Eksenler.....	10
Öneriler ve İleriye Yönelik Adımlar	14
Değerlendirme ve Sonuç	16
Etkinlik Hakkında	18
Katılımcı Görüşleri.....	19
Biz Kimiz?	20

GİRİŞ

Birlikte Konuşalım: Gençler İçin Nasıl Bir Kent? atölyesi, yerel yönetimler ile gençler arasında, gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetlerin nasıl sağlanacağına dair bir sosyal diyalog ortamı oluşturmak amacıyla Marmara Belediyeler Birliği (MBB), Friedrich Naumann Vakfı (FNF), İnsan Hakları Akademisi (İHA) ve Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV) iş birliğinde, Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (UN-Habitat) öncülüğünde düzenlenen Kent Ekimi (Urban October) kapsamında düzenlendi. Etkinlik ile daha katılımcı, kapsayıcı ve sürdürülebilir kentler inşa etme yolunda gençler ve yerel yönetim temsilcilerinin bir araya gelebileceği bir platform oluşturulması hedeflendi.

Bu rapor, "Birlikte Konuşalım: Gençler için nasıl bir kent?" atölyesinde elde edilen veriler ve sunumlar ışığında hazırlanmıştır ve katılımcıların birbirini anlamaya yönelik yürüttüğü tartışmalarda konuşulan güncel sorunlara yönelik talep, endişe ve çözüm önerilerini içermektedir. Etkinlikte, gençlerin kentteki öncelikli ihtiyaçlarını dile getirmesi ve politika yapıcı veya uygulayıcılarla doğrudan etkileşim kurması mümkün oldu. Tartışma öncesinde katılım, istihdam, teknoloji, sürdürülebilirlik ve kapsayıcılık gibi temel konular, uzmanlar tarafından yapılan zihin açıcı konuşmalarla ele alındı. Bu konuşmalar, katılımcılar arasındaki diyalogun zenginleşmesine katkıda bulundu.

Programın gerçekleştiği Kent Ekimi, şehirleri daha sürdürülebilir, kapsayıcı ve yaşanabilir hale getirme amacıyla çeşitli etkinliklerin düzenlendiği uluslararası bir farkındalık ayıdır. Bu dönem, kentlerdeki hızlı değişimlerin yarattığı zorluklar ve fırsatlar üzerine tartışmak için bir platform sunar. Her Ekim ayında, ulusal ve yerel yönetimlerden üniversitelere, sivil toplum kuruluşlarından yerel topluluklara kadar sürdürülebilir kentleşme ile ilgilenen herkes, bu etkinliklere katılmaya teşvik edilir. Bu çerçevede düzenlenen atölyede, gençlerin kentle ilgili temsil, istihdam, sürdürülebilirlik, teknoloji, eğitim ve kapsayıcılık gibi konulardaki talepleri ele alındı. Etkinlik boyunca, uzmanların zihin açıcı aktarımları, gençlerin ve yerel yönetim temsilcilerinin 2 dakikalık, farklı perspektifleri ortaya koyma ve düşünmeye teşvik eden konuşmaları, moderatörün yönlendirdiği tartışmalar sayesinde katılımcılar arasında zengin bir bilgi ve fikir alışverişi sağlandı.

Etkinlik, MBB üyesi belediyelerden gençlik çalışmaları yürüten 20 temsilci ve 20-30 yaş arasındaki 21 gencin katılımı ile gerçekleşti. Programa, başvurular üzerinden seçilen katılımcıların yanı sıra gözlemci olarak dahil olanlarla beraber 55 kişilik bir katılım sağlandı. Programın kapsayıcılık perspektifi bağlamında hem gençlerin hem de belediye çalışanlarının seçiminde temel değerlendirmenin yanında katılımcıların farklı eğitim, kültür ve çalışma alanlarından olmalarına ve cinsiyet dağılımına önem verildi.

Katılımcıların yaş dağılımına bakıldığında yerel yönetim temsilcileri arasında 24'ten 48'e kadar uzanan bir yelpaze söz konusuken, gençlerde 19'dan başlayıp etkinliğin başvuru sınırı olan 30'a kadar hemen her yaştan katılımcı bulunuyordu. Hatta bazı yerel yönetim çalışanlarının hem genç hem de yerel yönetim perspektifinden değerlendirmelerini yapma fırsatı buldu. Katılımcıların cinsiyet dağılımına bakıldığında genel katılımda çoğunluk az bir farkla kadınlardan oluşsa da hem yerel yönetimler hem de gençler arasında cinsiyet bakımından dengeli bir dağılım bulunuyor.

Belediyelerden ağırlıklı olarak strateji geliştirme, sosyal hizmet, kültür-sanat, şehir planlama, spor gibi alanlar üzerine çalışmalar yürüten birimlerin uzmanları/yöneticileri katılım gösterdi. Katılımcıların görev aldığı belediyelerin ölçeklerine göre dağılımında çoğunluğu büyükşehir belediyeleri, ardından büyükşehir ilçe belediyeleri oluşturdu.

Farklı meslek, yaş grupları, temsiliyetler ve topluluklardan gelen katılımcılar, gençlerin kentsel yaşamdaki sorunlarını dile getirdiği ve beraber çözüm önerileri geliştirdiği bir platform oluşturdu.

1 • ETKİNLİĞİN İÇERİĞİ

ETKİNLİĞİN İÇERİĞİ

Etkinlik, nasıl yola çıkıldığıнын, hazırlık sürecinin ve ana hedeflerin MBB Şehir Politikaları Kıdemli Uzmanı İrem Kurtuluş Korkmaz tarafından aktarılmasının ardından, MBB Şehir Planlama Koordinatörü Ezgi Küçük Çalışkan'ın açılış konuşması ile başladı. Ezgi Küçük Çalışkan, Kent Ekimi'nin önemine değinerek MBB Şehir Planlama Koordinatörlüğü'nün yürüttüğü çalışmalarından ve projelerden söz etti. İki yılda bir Ekim ayında MBB tarafından düzenlenen uluslararası bir kent formu olan MARUF'un 2023 yılında üçüncüsünün düzenlendiğini ve bu kapsamda UN-Habitat ve Metropolis partnerliğinde Dünya Büyükşehirler Günü'nün de ev sahipliğinin üstlenildiğini aktardı ve kent aktörlerinin bir araya getirildiği diyalog ortamı yaratan platformların önemini vurguladı.

İki ana bölüme ayrılan etkinliğin ilk kısmında, ikinci bölüm olan tartışma öncesi katılımcıları farklı pencerelerden bakmaya teşvik edebilmek adına TESEV'den İtir Akdoğan "Kent Dostu Genç", FNF & İHA'dan Elif Menderes "Kim Bu Gençler ve Ne İstiyorlar?", MBB'den Özge Sivrikaya "Belediyelerin Gençlik Çalışmaları: Genel Çerçevesel ve Yasal Sınırlılıklar" başlıklı konuşmalarını gerçekleştirdiler.

Belediyelerin Gençlik Çalışmaları: Genel Çerçeveler ve Yasal Sınırlılıklar

Özge Sivrikaya, MBB Sürdürülebilirlik ve İklim Değişikliği Merkezi Direktörü

Özge Sivrikaya ilk bölümde, yerel yönetimlerin gençlik çalışmaları ile gençler konusundaki görev ve sorumluluklarına odaklanan sunumu ile başlayarak belediyelerin çalışmalarını yürütürken dikkate aldığı ulusal ve uluslararası çerçevelere değindi. Ulusal çerçevelere ilişkin olarak yerel mevzuat kapsamında gençler yönünden gözetilmesi gereken temel noktaların eğitim ve spor faaliyetleri olduğuna dikkat çekti.

Yerel yönetimler, yerel mevzuatta esas olarak gençlerin sağlıklı bir çevrede eğitim görmesi, mesleki becerilerinin gelişiminin desteklenmesi ve ilgili belediyenin hizmet sınırları içerisinde kalan okulların bakım ve onarım ihtiyaçlarının karşılanmasından sorumlu tutulduğunu ve bununla birlikte spor faaliyetlerine teşvik, malzeme temini ve ödüllendirmenin de belediyelerin gençlere ilişkin temel sorumluluk alanları arasında sıralandığını aktardı. Uluslararası mevzuatta ise gençler ile ilgili öne çıkan başlığın Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda gençlerin karar verme süreçlerine aktif katılımı olduğuna değindi.

Sivrikaya sunumuna, yerel yönetimlerin gençliğe yönelik yaklaşımları ile devam etti ve bu doğrultuda belediyelerin gençlere atfettiği iki farklı rol olduğunu belirtti. Bunları aktif ve pasif roller olarak sıraladı. Pasif roller gereği belediyelerin, genç nüfusa yönelik projeler üretmesinin, bu projelere stratejik planlarda yer vermesinin ve bunlar hakkındaki ilerlemeleri de performans gösterge raporları ve faaliyet raporları aracılığıyla düzenli olarak güncellemesinin öneminden söz etti. Ayrıca, belediyelerin projelerini şekillendirirken gençlerin ihtiyaçlarının tam olarak belirlenmesi için görüşlerini almanın gerekliliğini vurguladı ve bu görüş alma süreciyle pasif rolün aslında nasıl aktif bir role dönüşebileceğini aktardı. Aktif rolde ise belediyelerin kaynaklarının sınırlı olduğunu, bu sebeple farklı kurum ve kişilerle iş birliği geliştirilmesi gerektiğini belirtti. Gençlerin, bu noktada ortak sorunlara çözüm üretmek için bir paydaş olarak görülebileceğine değindi.

Gençlerin, yasal olarak hizmet alan bir grup olarak değerlendirilse de hem politika yapım ve proje şekillendirme süreçlerine dahil edilerek hem de proje kapsamında iş birliği yapılan bir paydaş olmaları sağlanarak rollerinin aktifleşebileceğini ifade etti. Gençlerin yerel yönetimlerle ilişkilerinde "hizmet alan grup" rolünün ötesine geçmesinin her zaman kolay olmadığını, belediyeler ve gençler arasındaki diyalogun farklı sebeplerle kesilmiş olabileceğini vurguladı. Bu durumda kentte iki grup arasındaki iletişimi kolaylaştıracak belediye birlikleri, sivil toplum kuruluşları gibi aktörler olduğuna değindi. İş birliği kurmanın önemi ve ardından bu iş birliğinin ne şekilde kurulacağı sorusu gündeme geldi. Tam da bu noktada MBB'nin yerel yönetimler ve gençler arasındaki iş birliğindeki kolaylaştırıcılık rolünü vurguladı. Bu kapsamda MBB'nin yerel yönetimlerle olan ilişkisinden, belediyeler arasında aracılık sağlama rolünden, farkındalık çalışmalarından, kapasite geliştirme faaliyetleri ve bu kapsamda yürütülen mentorluk programından, yayınlardan ve iyi uygulamaları yaygınlaştırma faaliyetleri aktarıldı.

Kim Bu Gençler ve Ne İstiyorlar?

Elif Menderes, FNF & İHA

Elif Güney Menderes, konuşmasına “Sizce hangi yaş aralığı gençtir?” sorusuyla başladı. Katılımcılardan alınan cevapların ardından hem Türkiye hem de diğer dünya ülkeleri bakımından bu soruya verilen cevapların değiştiği, ancak bu yaş aralığının üst sınırının 30 olarak belirlenmesi halinde Türkiye nüfusunun %25'inin genç olarak kabul edileceği vurgusunu yapıldı. Menderes konuşmasına, ülke nüfusunun bu ölçüde ciddi bir kesiminden söz edilmesine rağmen gençlerin ne zaman dikkate alındığını sorgulayarak devam etti.

Bu kapsamda değinilen en önemli nokta hiç şüphesiz ki gençlerin ancak seçim dönemlerinde siyasi kurumların gündemine geldiği yönündeydi. Buna karşın gençler ise 2023 yılı KONDA verilerine göre sandık başında çoğunlukla kararsız kalmıştı. Ancak bu durum, yalnızca Türkiye'ye özgü bir fenomen de değildi. Keza sadece Türkiye'de değil, globalde de gençler, karar alma süreçlerine katılmaktan çeşitli sebeplerle çekince duymaktaydı. Nitekim AB Parlamentosu seçimleri ve ABD başkanlık seçimlerine bakıldığında da gençlerin sandığa gitme oranları ve siyasi partilerin gençleri mobilize etmekte ki başarısında ciddi sıkıntılar vardı.

Tüm bu değerlendirmelerin ardından Menderes, gençlerin karar alma süreçlerine katılmaktan çekinmesinin altında yatan en önemli sebebin “güvensizlik” olduğu vurgusunu yaptı. Öyle ki yapılan anket çalışmalarında dahi gençlerin siyasi kurumlara olan güveninin yıldan yıla azaldığı görüldüğünü belirttikten sonra gençlerin temel sorunlarının ne olduğu üzerinde duruldu. Bu kapsamda ilk sırada işsizlik ve ekonomik zorluklar gelmekteydi. Keza Türkiye OECD verilerine göre bu konuda zirvedeki yerini koruyordu. Bununla birlikte barınma, kadına yönelik şiddet, sürdürülebilir ve çevreci şehirler ile girişimcilik desteklerindeki eksiklikler de gençlerin üzerinde durduğu temel sorunlar arasında yer almaktaydı.

Menderes'in bu sorunlara çözüm olarak sunduğu yol haritasına göre gözetilmesi gereken en önemli hususların başında katılımı artırmak geliyor. Katılımı artırmanın yolu ise şeffaflık ve güven eksikliği hissini ortadan kaldırılmasından geçiyor. Zira belediyeler de en çok gençlerin katılım eksikliğinden şikayetçi. Bu kapsamda FNF Türkiye'nin daha önce gerçekleştirdiği araştırma sonuçları paylaşıldı ve sunum, gençlerin aktif katılımı için neler yapılabileceği tartışmasıyla sonlandı.

Kent Dostu Genç

İtir Akdoğan, TESEV Araştırma Direktörü

İtir Akdoğan'ın sunumu, "Kent dostu genç nedir?" sorusu ile başladı. Katılımcılardan gelen cevapların ardından Akdoğan, "kent dostu genç" kavramını kent kimliği üzerinden yaşadığı çevreyi geliştirmek adına düşünen genç olarak tanımladı ve farkındalık yaratmak üzere "Bir kimse ile ne zaman dost olmak istersiniz?" sorusu ile devam etti. Gelen cevaplar arasında yer alan "aidiyet" kavramı üzerinden İtir Akdoğan, herhangi bir şeye aidiyet duyabilmek için her şeyden önce ona dair bilgi sahibi olmanın gerekliliğini vurguladı. Keza, ancak hakkında bilgi sahibi olduğumuz zaman bir şehre dair güven ve aidiyet hissine sahip olmanın mümkün olabileceğini belirterek yaşadığımız şehre dost olabilmek için de öncelikle kente dair kurumları bilmek ve bu yapılanmalarla etkileşimde olmak gerektiğini belirtti.

Ardından kente dair bu bilgilere nasıl ulaşılabileceği üzerinde duran Akdoğan, bu kapsamda ilk olarak belediyelerin internet sitelerine göz atmanın önemine değindi. İnternet siteleri üzerinden yapılacak taramalarla belediyelerde gerçekten gençlere yönelik herhangi bir plan olup olmadığı ve varsa bu planın ayaklarının sağlam bir zemine oturup oturmadığı hususlarını incelemenin iyi bir başlangıç olabileceği belirtti.

Bununla birlikte belediyelerin stratejik planlarını incelemenin de belediyelerin yaklaşımlarını ve çalışmalarını tanımak bakımından büyük bir önem teşkil ettiğini vurguladı. Arından faaliyet raporları ile belediyelerin bu planlara ne derece uyum sağladığının, meclis gündemindeki güncel meselelerin neler olduğunun öğrenilebileceğini aktardı. Bu yolla belediyelerde genç temsiliyetinin karşılık bulup bulmadığının değerlendirilebileceğini belirtti. Tüm bunların yanı sıra belediyelerin açık veri platformlarının da yerel yönetimin odak noktası olan konuları irdelemek bakımından büyük bir kaynak olduğu vurgusunu yaptı. Keza bu veri platformlarında şeffaf bir şekilde kentin hikayesini ve trendlerini okumanın mümkün olduğunu ve bu verilerin incelenmesi yoluyla belediyelerin duyarlılık gösterdiği konu başlıklarının tespit edilebileceğine değindi.

Program Raporu - Birlikte Konuşalım: Gençler İçin Nasıl Bir Kent?

Belediyenin öz kaynaklarının yanı sıra doğrudan yerel yönetimler üzerine faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları ve kurumlara da değinerek Kamu Harcamaları İzleme Platformu'nun raporlamalarından bahsetti ve TESEV'in hazırladığı Mor Haritam örneklerini paylaştı. Böylelikle hem yerel yönetimlerin finansal kaynaklarını nelere harcadığının gözlemlenmesinin hem de yerel yönetimlerdeki kadın katılımını ölçümlemenin mümkün olduğunu belirtti. Konuşmasını, İBB ve İPA'nın ortak projesi olan Katılımcı Bütçe ve Habitat Derneği'nin çalışmalarına değinilerek noktaladı.

2. TARTIŞMA VE ANA EKSENLER

2.1. TARTIŞMAYA GİRİŞ

Konuşmaların ardından programın ikinci bölümünde gençler ve belediye çalışanları iki gruba ayrılarak karşılıklı konumlandılar. Moderasyonu yürüten Çiğdem Üstün, tartışma oturumunu gençlerin toplumun bir parçası olarak bu toplumun özelliklerini yansıtmak bakımından en önemli araçlardan biri olduğu vurgusuyla başlattı. Ardından, söz konusu etkinliğin gençlerin taleplerini ve şikayetlerini dile getirmek yani bir anlamda toplumsal ihtiyaç ve arzuları gözlemlemek bakımından oldukça önemli bir yere sahip olduğunu belirtti.

Katılımcıların ve salonda bulunan gözlemcilerin tartışmalar esnasında ekrana yansıtılan karekodlar ile dijital bir interaktif dinleme uygulamasına katılmaları istendi. Katılımcıların uygulamaya giriş yapmalarının ardından moderatör, her bir konuşmacıya verilen iki dakikalık süre içerisinde, söz alan kişinin yaptığı konuşmanın ilgili uygulama aracılığıyla diğer katılımcılar tarafından puanlanmasını talep etti. Böylelikle öne çıkan konu başlıklarını tespit etmek mümkün oldu ve katılımcılar etkin bir dinleme pratiği deneyimlediler.

Tartışmalar kısmında herhangi bir spesifik konu belirtilmeden, serbest biçimde mikrofon uzatıldı. Bu anlamda hem gençler hem de belediye çalışanları, kendileri için en kritik gördükleri noktaları gündeme taşıma ve ilgililerinden alacakları cevaplarını bekleme noktasında özgür bırakıldı. Nihayetinde tartışılan konu başlıkları, ortaklaşan noktaları ortaya koydu.

2.2. ANA EKSENLER

Tartışma bölümü kapsamında gençlerin temsiliyeti, her iki grubun birbirlerine ulaşmakta karşılaştıkları güçlükler ve iletişim sorunları, bürokratik süreçler ile katılım araç ve yöntemleri öne çıkan başlıklar oldu. Her iki perspektiften de görüşlerin alınmasının ve sorunların ortaya konulmasının ardından katılımcılara “Ne istiyoruz?” sorusu yöneltildi.

Tartışmalar sırasında gençler grubundan öne çıkan konu başlıklarından biri gençlerin temsiliyetiydi. Gençlerin yerel yönetimlerdeki temsiliyeti konusu özellikle belediye yapılanmasında aktif olarak yer bulabildikleri alanlar üzerinden tartışıldı ve temsiliyet kavramı sorgulandı. Belediyelerin bünyesinde görev alan genç çalışanlar oranının oldukça düşük olmasına bağlı olarak gençler için hazırlanan planlarda gençlerin söz hakkının oldukça kısıtlı kaldığı öne sürüldü. Bu görüşü takiben gençlerin belediyelerdeki temsiliyetini artırabilmek adına yerel yönetimler tarafından ne gibi adımlar atıldığı meselesi tartışıldı. Sorunun karşılığı olarak bir belediye çalışanı, öznesi olunmayan konular hakkında da fikir yürütebilmenin mümkün olabileceğine ve hatta bazen tecrübenin yalnızca özne olmanın ötesinde çok daha değerli olabileceğini belirtti. Bununla birlikte İstanbul’daki ilçe belediyelerinden birinin temsilcisi ise kendi belediyesi üzerinden örnek vererek aslında genç nüfusun zannedildiği kadar az olmadığına, çalıştığı belediyede en yaşlı kişinin 30’larınınında olduğuna değindi. Dolayısıyla belediye kanadı, bu gibi ön yargılardan uzaklaşmadığı takdirde gençlerin katılımdan yana çekince duydukları vurguladı. Öte yandan, ilçe meclis üyesi de olan bir katılımcı ise bir genç birey olarak mecliste tek başına olduğunu ve gençlere dair sorunları gündeme aldırılmakta oldukça zorlandığını belirtti. Bu noktada gençlerden gelen şikayetler arasında belediye meclis toplantılarına katılmanın güçlüğü yer aldı. Nitekim gündelik hayatın telaşı içinde ödün vererek bu toplantıları takip etmenin oldukça zor olduğu aktarıldı ve gençlerin sürece aktif katılımını sağlamak bakımından alternatif yollar üretilmesi talebi dile getirildi. Gençlerin bu yapılarda var olabilmek adına kararlı bir tutum sergilemelerinin gerekliliğine de değinildi.

Program Raporu - Birlikte Konuşalım: Gençler İçin Nasıl Bir Kent?

Gençlerden yoğun olarak gelen eleştirilerden bir diğeri ise belediyelere ulaşmanın oldukça zor olduğuydu. Gençler taleplerini iletmek adına belediyeye gittiklerinde özellikle de belediye başkanlarıyla görüşme sağlayamadıklarını dile getirdi. Bunun görüşün karşılığında belediye çalışanları, sorunları ve talepleri dile getirmek bakımından doğrudan bürokratik açıdan üstteki kişilere ulaşmanın gerekli olmadığını, hatta aksine belediyenin doğrudan o konuyla ilgilenmekle yükümlü birimine ve ilgili meclis komisyonlarına müracaat etmenin çoğu zaman çözümü kolaylaştıracağı vurgusunu yaptılar. Bunun üzerine, gençlerin bu gibi bürokratik süreçlerin işleyişinden de çoğu zaman haberdar olmadığı dile getirildi.

Gençlerin görüşünün bir benzeri olarak belediye çalışanlarının da üzerinde durduğu konu, yürütmekte oldukları çalışmalar kapsamında gençlere yeterince ulaşamamaları oldu. Öyle ki odak grup çalışmalarında dahi belediyeye çağrılan gençlerin çoğu zaman gelmediği, bu nedenle fazladan saha çalışmaları düzenlenmesi gerektiği ve buna rağmen gençlere erişmekte ciddi sorunlar yaşandığı vurgulandı. Bu sorunun temel kaynağının ise yeni jenerasyondaki örgütlülük eksikliği olduğu dile getirildi. Bununla birlikte gençlere ulaşıldığında gençlerin yaşadıkları kente dair sorunları konuşmaktan ziyade siyasi sorunları gündeme getirdikleri ifade edildi ve dolayısıyla beklenen sonuçlara ulaşmanın oldukça güç olduğu aktarıldı. Bu görüş üzerine gençlerden biri söz alarak belediyelerin siyasetten muaf tutulamayacağını kabul ettiğini ancak bir yerel yönetim olarak önceliği siyaset yapmak yerine hizmet sunmak olduğundan, özellikle de gençlik meclislerinin siyasetten ayrı tutulması ve bağımsız bir yerde konumlanması gerektiğini belirtti. Aksi takdirde meclislerin kutuplaştığını ve çözüm üretmekten uzaklaştığını düşündüğünü dile getirdi.

Bazı belediyeler ise kendi bünyelerinde yürüttükleri projeleri örnek göstererek bireysel olarak da gençlerin fikirlerini dinlemek için özellikle eğitim programlarını kullandıklarını ve bu araçla belediyeye aktif katılım sağlamanın mümkün hale gelebildiğini ekledi. Buna ek olarak uygulanan "genç gönüllü" programları, programları deneyimlemiş gençler tarafından başarılı uygulama örneği olarak gösterildi. Ayrıca gençler arasından bir grup öğrenci, kendi üniversiteleri bünyesinde kurdukları yerel yönetim topluluğundan söz etti. Bu topluluk aracılığıyla belediyelerle iş birliği yapmak istediklerini ancak onlara ulaşamadıkları vurgusunu yaptı. Belediye temsilcileri, topluluğa büyük bir ilgi gösterdi ancak ilk kez bu ve buna benzer bir toplulukla karşılaştıklarını ve temennilerinin bu gibi toplulukların artması yönünde olduğunu belirtti.

Doğru iletişimin nasıl kurulabileceği sorgulanan diğer bir meseleydi. Bu noktada yerel yönetimler ve gençler arasında iletişime açık ve üstenci olmayan bir dilin benimsenmesinin gerekliliğine vurgu yapıldı. Gençler, sunumlarda da vurgulanan çeşitli rapor ve planları okumanın herkes için yeterince mümkün olmadığına değindi. Bu dokümanları anlamanın bir ölçüde akademik okuryazarlığa sahip olma gereksinimini beraberinde getirdiği görüşü paylaşıldı. Dolayısıyla gençlerin önerisi, tüm bu verilerin görselleştirilerek sosyal medya platformları aracılığıyla paylaşılabilmesi ve böylelikle çok daha geniş kitlelere erişilebileceği yönündeydi. Belediyelerin sosyal medya ve web sitelerinin yetersiz olduğu belirtildi. Zorlanmadan kullanmanın mümkün olduğu, eğlenceli araçlar geliştirilerek katılımın ve yapılan çalışmaların yaygın etkisinin artırılabilmesinden bahsedildi.

Benzer şekilde belediyelerin imkanlarından haberdar olmak bakımından da dijital platformların daha sık ve etkili kullanılabileceği önerisi sunuldu. Buna karşılık belediye çalışanları, daha fazla araçlarını dijitalleştirmek istediklerini ve bunun öneminin farkında olduklarını, ancak belediyenin içindeki bürokrasiden sıyrılarak dijitalleşmenin zannedildiği kadar kolay olmadığını belirttiler. Bu noktada moderatör Çiğdem Üstün, sıklıkla üzerinde durulan dijitalleşmenin, her iki tarafın da dile getirdiği iletişim problemini çözmek bakımından da bir araç olabileceğini ekledi.

Gençlerden gelen yorumlar arasında özellikle kırsal kesimdeki belediyelerin, büyükşehirlerin sahip oldukları imkanlardan yoksun olması sebebiyle kültür sanat faaliyetlerini önceliklendirememesi sorunu bulunuyordu. Bu doğrultuda gençler, büyükşehirlerle kırsal belediyeler arasında bu kapsamda iş birliği yürütülmesi isteklerini dile getirdi.

Tartışmanın devamında ise Çiğdem Üstün, her iki tarafa da talepleri netleştirebilmek adına “Ne istiyoruz?” sorusunu sordu ve gruplardan beklentilerini ortaya koymalarını istedi. Bu soru karşısında aktif katılım farklı açılardan iki taraf içinde tanımlayıcı oldu.

Gençler organizasyonel süreçlerin bir parçası olmak istediklerini belirterek etkinliğe yalnızca katılımcı olarak çağrılıp fotoğraflarda yer aldıktan sonra oradan ayrılmanın kendilerini yeterince içinde hissettirmediğini ve doğrudan o sürece dahil olmak istediklerini paylaştılar. Bununla birlikte özel sektördeki bazı markalar gibi yerel yönetimlerin de özellikle üniversite kampüslerinde “kampüs elçileri” projesi başlatabileceği önerisini verdiler.

Program Raporu - Birlikte Konuşalım: Gençler İçin Nasıl Bir Kent?

Belediye çalışanları ise gençlerle daha rahat iletişim kurabilmek adına temelde süreçlere aktif katılım talep ettiklerini dile getirdiler ve gençlerden, yaşadıkları yerel yönetimlerin en azından sosyal medyalarını takip etmeleri talebinde bulundular. Bununla birlikte özellikle büyükşehir belediyelerinin alt birimleri dahil olmak üzere sosyal medya platformlarını takip ederek güncel çalışmalara dair gelişmeleri öğrenebileceklerini belirttiler.

3 ÖNERİLER VE İLERİYE YÖNELİK ADIMLAR

3. ÖNERİLER VE İLERİYE YÖNELİK ADIMLAR

Yerel yönetimlerin, gençlerin ihtiyaçlarını anlaması ve bu ihtiyaçlara uygun çözümler geliştirmesi, kapsayıcı ve yenilikçi bir şehir yönetimi anlayışının temel taşlarından biridir. Gençlerin yerel yönetimlerle bağlarını güçlendirmek, onları karar alma süreçlerine dahil etmek ve kent yaşamına aktif katılımlarını sağlamak, sadece gençlerin değil, tüm toplumun yararına bir dönüşüm sağlama potansiyeline sahiptir. Bu çerçevede yapılan tartışmalar, gençlerin kent yönetimine katılımını artıracak, yenilikçi ve sürdürülebilir yaklaşımlar geliştirmeyi hedefleyen önemli öneriler ortaya koymaktadır. Tartışmada öne çıkan öneriler arasında şunlar yer almaktadır:

- **Belediye kaynaklarının analiz edilmesi:** Gençlerin, yerel yönetimler ile kurdukları bağı güçlendirebilmeleri ve sürece aktif bir şekilde katılımlarını artırmaya yönelik yerel yönetimlerce hazırlanan dökümanlar konusunda bilgilenmeleri önem arz etmektedir. Bu kapsamda belediyelerce üretilen kaynakların incelenmesi, iç işleyişe dair bilgi sahibi olabilme adına önemli bir başlangıç noktası olacaktır.
- **Dijitalleşmenin artırılması:** Yerel yönetimler, yazılı içerik üretmenin yanında üretilen içerikleri görselleştirmeli ve interaktif bir dille sosyal medya üzerinden paylaşmalıdır. Böylece gençlerin ilgisinin artması ve tüm bu bilgilerin yaygınlaşması kolaylaşacaktır.
- **İletişim odaklı kampanya ve projeler üretmek:** “Kampüs elçileri”, “genç gönüllü programı” gibi projelerle gençlere ulaşmak bakımından yeni yöntemler üretilmelidir. Böylelikle belediyeler gençlerle doğrudan dirsek teması kurabilecektir.
- **Yerel yönetimlerin kapsayıcılığı artırması:** Yerel yönetimlerin, siyasi kimliklerden bağımsız bir şekilde tüm kent sakinlerine eşit ve adil hizmet sunma anlayışını benimsemesi, gençlerin güvenini kazanmak ve kent yönetimine olan ilgilerini artırmak açısından önemlidir. Kutuplaşmadan uzak, kapsayıcı bir yönetim yaklaşımı, gençlerin karar alma süreçlerine katılımını teşvik edecek ve kentteki dayanışma kültürünü güçlendirecektir.

- **Gençlerin aktif katılımı:** Gençlerin içinde yaşadıkları kentteki dönüşümün bir parçası olabilmek adına karar alma mekanizmalarına etkin şekilde katılım sağlaması bu sürecin en önemli parçasıdır. Gençlere dair yeni projeler üretilmesi ve genç odaklı bir kent yaklaşımı benimsenmesi ancak aktif katılım sağlandığında mümkün olacaktır.
- **Bilgi eksikliği:** Gençler, belediyelerin ürettikleri doküman ve projeler ile belediye'deki karar alma mekanizmalarından çoğunlukla haberdar değildir ve bu kaynaklara ne şekilde ulaşabileceklerine dair yeterli bilgileri bulunmamaktadır. Bu nedenle ilgili oldukları yerel yönetimlerle bağ kurma ve yürütülen çalışmalarını takip etme konusunda zorluk yaşamaktadırlar.

4 DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

4. DEĞERLENDİRME ve SONUÇ

“Birlikte Konuşalım: Gençler İçin Nasıl Bir Kent” etkinliği, gençler ve yerel yönetimler arasında önemli bir diyalog köprüsü kurmuştur. Katılımcılar, gençlerin yerel yönetimlere aktif katılımına ilişkin endişelerini ve eksikliği dile getirmiş bununla birlikte bu sorunun giderilebilmesi adına ortaklaşa çözüm önerileri sunulmuştur. Tartışmalarda öne çıkanlar arasında şunlar yer almaktadır:

Genç Odaklı Çalışmaların Eksikliği

Katılımcılar, gençlere yönelik yeterince proje geliştirilmediğini ve bunun da temel sebebinin yerel yönetimlerdeki genç katılım eksikliğinden kaynaklandığı görüşünü paylaşmıştır.

İletişim Eksikliği

Hem belediye çalışanları hem de gençler tarafından üzerinde en çok ortaklaşılacak konu her iki tarafın da birbirlerine ulaşmakta zorluk yaşaması ve dolayısıyla da iletişim kurmakta zorlanmasıdır. Gençler belediyelerde yürütülen projelerden habersiz kaldıkları konusunda, belediye çalışanları ise yürüttükleri projelerde gençlere erişemediklerinden şikâyet etmektedir.

Kapsayıcılık Konusunda Güven Eksikliği

Gençler, yerel yönetimlerin siyasi kaldığını düşünerek kutuplaşma endişesiyle belediyelerde aktif rol almaktan çekindiklerini dile getirmiştir.

Dijitalleşme Eksikliği

Yerel yönetimlerin dijital içerik üretme konusunda zorluk yaşaması, gençlerin yerel yönetimler hakkında bilgi edinmesini zorlaştırmaktadır. Belediyeler, gençlerin odak noktası olan dijital araçları ve sosyal mecraları yeterince kullanmadığından gençlere erişmekte zorluk çekmektedir.

5. ETKİNLİK HAKKINDA

5.1. Katılımcı Görüşleri

Etkinlik sonrası katılımcılara, "Etkinlik size nasıl hissettirdi?" sorusu yöneltildi. Alınan geri bildirimlerden anlaşıldığı üzere katılımcılar farklı bakış açılarıyla karşılaşmanın kendilerine yeni perspektifler kazandırdığı kanaatine ulaştılar. Öne çıkan geri bildirimlerden bazıları şu şekildedir:

"Etkinlik çok keyifli ve verimliydi. Gençler ve yerel yönetimlerin bir araya geldiği daha çok etkinlik yapılmasını talep ediyorum."

"Gençler ile belediye çalışanlarının bir araya gelerek ortak sorunlara farklı bakış açıları sunabilmeleri çok değerliydi. Bu etkinliğin tekrarlanmasını çok isterim. Bir belediye çalışanı olarak doğrudan gençlerin taleplerine odaklanan bir programa katılmak beni zenginleştirdi. Bu etkinliğin çıktılarını kurumumla paylaşmak için sabırsızlanıyorum."

"Gençlerin kent sorunlarına yönelik taleplerini ilk ağızdan duyabilmek benim için çok değerliydi. Belediye olarak stratejik planımıza eklediğimiz hedefleri bu yönde şekillendirmek için çabalayacağız."

"Belediyeler ve gençler arasında bir köprü kurmayı hedefleyen bu programa katılma şansı bulduğum için çok mutluyum. Umarım bu gibi etkinliklerin devamı gelir ve gençlerin sesi yerel yönetimler tarafından daha çok duyulur."

"Her iki tarafında birbirinin sesini duyabildiği, birbirini anlamaya çalıştığı, kapsamlı ve eğitici bir etkinlikti. Ayrıca etkinlik kapsamında farklı kesimlerden gelen bireylere yer verilmesi de etkinliğin birleştirici yanını ortaya çıkardı. Bu birleştirici yaklaşımın belediyelerde de yankı bulmasını ümit ediyorum."

BİZ KİMİZ?

Marmara Belediyeler Birliği

Marmara Belediyeler Birliği (MBB), 1975 yılından beri Türkiye’de demokratik yerel yönetim hareketinin gelişmesi, belediyelerin yetki ve kaynaklarının artırılması, yerel yönetimlerde çevre bilincinin geliştirilmesi ve sürdürülebilir şehircilik yaklaşımının benimsenmesi, belediyelerin ortak sorunlarına iş birliği içinde çözüm bulunması gibi konularda öncülük yapan, bölgesel ölçekte, Türkiye’nin ilk belediyeler birliğidir.

Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı

Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV), 1994 yılından bu yana çözüm bekleyen sorun alanlarına ilişkin kanıta dayalı politika önerileri geliştirmeyi hedefleyen bağımsız bir düşünce kuruluşudur. TESEV, kısa vadenin ötesini hedef alan, yararlanmak isteyen her kesimin kullanımına sunulan, kamu kurumları ve geniş toplumsal kesimlerin ihtiyaç duyduğu bilimsel bulgulara dayalı, sürdürülebilir çözüm önerileri sunar.

BİZ KİMİZ?

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom.
Türkiye

Friedrich Naumann Vakfı

Özgürlük için Friedrich Naumann Vakfı, 1958'de kurulmuş olup, liberalizm ilkelerini temel alarak Almanya'da ve yurtdışında siyasi eğitimler sunmakta ve liberal değerler etrafında gelişen projeleri desteklemektedir. FNF, 1991 senesinden beri Türkiye'de sivil toplum, akademi, ekonomi ve politika çevrelerinden ortaklar ile aktif bir şekilde çalışmaktadır. Türkiye tarihi, kültürü, ekonomisi ve coğrafi konumu nedeni ile Almanya, Avrupa ve transatlantik iş birliği için büyük bir önem taşır. Bu yüzden FNF, Türkiye'de toplumdaki liberal değerleri teşvik etmek amacı ile liberal fikirlere sahip olan vatandaş ve kuruluşlara destek sağlar.

**İNSAN HAKLARI
AKADEMİSİ**

İnsan Hakları Akademisi

İnsan Hakları Akademisi, insan hakları kurslarını, kurumsal ve düzenli bir yapı haline getirmek için sivil toplum ve akademi dayanışması ile 2020 yılında kuruldu ve uzman isimlerden oluşan bir Danışma Kurulu oluşturuldu. İHA'nın amacı lisans veya lisansüstü eğitim kapsamında eksik kalan insan hakları eğitimini çeşitli etkinlikler ile gidermek, Türkiye'deki insan hakları bilgisinin geliştirilmesini ve yaygınlaştırılmasını sağlamak, çeşitli alanlarda çalışan ve insan hakları eğitime ihtiyaç duyan bireylere, insan hakları eğitimi sunmaktır.

#UrbanOctober
#KentEkimi

